

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului :
 Parohiile cl. I. pe un an . . . 860 Lei
 Parohiile cl. II. 760 Lei
 Parohiile cl. III. și subclasă . . 600 Lei
 Pentru particulari 500 Lei

APARE DUMINECA

MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI
 EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.

Prețul inserțiunilor

Concure de prot. 1000 Lei. Parohii de
 cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei
 Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.

BUNAVESTIRE.

„Bucură-te ceea ce ești plină de dar...” (Luca 1, 28).

Bucurați-vă și vă veseliți în sufletele voastre, fiindcă binevestirea solită de Arhanghelul Gavril celei deapurare fecioară Maria, neamului omenesc s'a vestit. Luminați-vă, luminați-vă creștinilor, căci mărirea Domnului peste toți a răsărit, căci „taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută” atotputernicul și multmilostivul Dumnezeu, neamurilor astăzi o a deschis. Ridicați-vă din toropeală, ștergeți-vă gândurile amare, ușori și curați veniți ca praznicul binevestiri cu săltări de veselie să-l prăznuim și sărbătoarea cerului și a pământului cu cântare înaltă să o plinim, căci astăzi prin graiul îngerului, legătura veche dela Adam se desleagă, diavolul este făcut de rușine, demonii s'au cutremurat și au fugit, moartea s'a clătinat, îngerii se miră, raiul iarăș se deschide, păcatul se arde, blestemul se stinge, se veselesc cele cerești și se bucură cele pământești, adevărul în lumină înfloreste, iar între oameni pace și bunăvoire. Astăzi sabia de foc a îngerului străjă din poarta raiului se preschimbă în ramură de măslin, se preschimbă în veste de pace. se preschimbă în trâmbiță binevestitoare: „Bucură-te ceea ce ești plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei”.

O prăznuitorilor! Învredniciți-vă cu mare cuviință, ca în fața harului divin care milostiv și îmbelșugat prin praznic astăzi ni se dăruie, și împreunați în văpaia credinței și a dragostei cu îngerul împreună să strigăm: Bucură-te, bucură-te ceea ce ești plină de dar, fiindcă acum se înțelege ceea ce cei de mult nu au priceput, deoarece adâncurile se desvăluie și începuturile

se luminează. Cumpăniți gândindu-vă la Eva și minunați-vă de pururea Fecioara: pe Eva diavolul a înșelat-o îndemnându-o: „veți fi ca niște Dumnezei; pe Fecioara Maria, ca să se surpe diavolul, îngerul o binevestește: „Bucură-te”, pentru ca să cadă minciuna. Vedeți, cea dintâi a tost de diavol înșelată, aceasta de Dumnezeu împodobită. Cea dintâi s'a îngâmfat și mărul cu trufe a primit, dar de harul lui Dumnezeu îndată s'a lipsit. Fecioara s'a umilit, „iată roaba Domnului”, dar Născătoare de Dumnezeu s'a făcut. Eva dulceață a mâncat, Maria durere amară prin răstignirea Fiului a primit. Aceea lângă pomul raiului s'a veselit, aceasta lângă crucea Domnului în suspin a lăcrămat. Prin Eva raiul a fost încuiat, prin Maria iadul s'a zdrobit. Prin Eva la trudă am fost izgoniți, prin Maria cerurile din nou am dobândit. Atunci întunericul, acum Lumină, atunci minciuna, acum Adevărul, atunci moartea, acum Viața, atunci a intrat păcatul, acum vine mântuirea: „Și iată vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus. Și a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, devremece nu știu de bărbat. Și răspunzând îngerul i-a zis: Duhul Sfânt se va coborâ peste tine și puterea celui Prea-înalt te va umbri; pentru aceasta și sfântul care se va naște din tine se va chema Fiul lui Dumnezeu”. O minune mai nouă decât toate minunile. Ascultați și pe proroc: „Și a zis Isaia: Vi se pare lucru de nimic că ispițiți pe oameni și mai vreți să ispițiți și pe Dumnezeul meu? Pentru aceasta Domnul meu vă va da semn: Iată fecioara va zămisli și va naște fiu și-i va pune numele Emanoil”. Căutați aici jos pe pământ, uitați-vă colo sus în cer, cercetați veacurile de acum și cele viitoare și semn ca acesta nu veți afla. Căci Dumnezeu îngăduie să fie ceea ce nu era, dar să rămână ceea ce era,

Fără să ști, lupti și tu într'un front, și arma ta este tăcerea.

să se facă om fără să înceteze a fi Dumnezeu. Cu adevărat s'a născut Dumnezeu din Dumnezeu, dar cu adevărat Acelaș s'a născut și Om din Fecioara. Astăzi, Fiul lui Dumnezeu cel născut potrivit firii din Tatăl înainte de toți vecii după cum se știe celce l-a născut, se concepe contra firii din Fecioara cum numai harul Duhului Sfânt o știe. Cel care nu e cuprins de ceruri încapă în pântecul Preacuratei. Celce era înaintea tuturor vecilor, e conceput la plinirea vremii. Sus unul singur din singurul Dumnezeu, jos acelaș singurul din singura fecioară. Sus născut din Tatăl fără de mumă, jos acelaș născut din mumă țără de tată. A venit pe pământ fără să fie lipsit în ceruri, întreg pe pământ, întreg și în ceruri. Este Dumnezeu, dar este și om, acelaș unul și singur Dumnezeu adevărat dar și Om adevărat, neschimbat și neamestecat neîmpărțit și nedespărțit, Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Christos. Și după toate acestea fecioara să fie și mamă, iară mamă să rămână și după naștere fecioară cum dealtfel neapărat se cuvine Necăsătoarei de Dumnezeu celei deapurare preanevinovată Maria. Acum se deschid scripturile și se arată simboalele: în tăierea coastei lui Adam din care i-a făcut lui femeie, căci întreg a rămas și după tăiere cum întreagă rămâne fecioara și după naștere, în rugul care a fost aprins fără ca focul să-l ardă, în Marea Roșie prin care a trecut neudat pedestrul Israil, în toiagul care a înverzit, în ușa încuiată spre răsărit prin care numai Dumnezeu a intrat și a ieșit. Bucurați-vă creștinilor! Veseliți-vă în biserica Domnului! Dumnezeu a voit Dumnezeu a putut. Toate lucrează împreună cu Dumnezeu...

Sfita Scriptură istorisește că împăratul Solomon când primea pe mama sa în palatul tronului său: „s'a dus înaintea ei și i s'a închinat. Și a fost pus un tron pentru mama regelui și a statut dea dreapta lui. Și regele a răspuns: Cere maica mea și nu-mi voi întoarce fața“. Dacă acest rege înțelept a știut să dea atâta cinste maicii sale, așezând-o dea dreapta tronului și-i asculta păsurile, oare nu cu atât mai vârtos, cu nemaispusă mărire, cu nemaiauzită cinste, și nemaivăzută glorie a primit Dumnezeu pe Stăpâna noastră în palatul veșnic al împărăției sale ca și aici să se pliniască ce s'a zis de David; „Statut-a împărăteasa dea dreapta ta“, și-i va zice ca Solomon, „cere, maica mea“. Și dacă Dumnezeu aude glasul de rugăciune ale atâtor cete de drepti, mucenici cuvioși, apostoli și proroci, și îi ascultă pe aceștia, oare nu cu atât mai mult pe mama lui preaiubită? După ce Adam a căzut, Dumnezeu a strigat: „Unde ești, Adame“. Zic și eu la fel. Unde ești păcă-

tosule“, unde ești păcătoaso, cutezați să ești din ascunzișuri. Il vezi pe Dumnezeu urgie pentru păcatele tale și ți-e teamă de dreptatea lui divină? Veniți la vedere și auziți veste binevestitoare. Este cine să te scape de furtună. Este împărăteasa cerului și a pământului de Dumnezeu Născătoare. Fie Dumnezeu în contra ta, dar dacă intervine ea, el se împlânzește și te iartă, fiindcă ea îi este mamă și el îi este fiu și ce nu poate rugăciunea mamei înaintea fiului. Să cutezăm și noi a ne apropia cu folos către Preacurata, mai ales astăzi când trăim în războaie, mai ales astăzi când prin acestea Dumnezeu lucrează, mai ales astăzi când cei iubiți ai noștri luptă la răsărit, mai ales astăzi când neamul nostru își scrie istoria cu sânge și mai ales astăzi când ajutorul lui Dumnezeu ne este mai de folos. Rugați-vă, rugați-vă Stăpânei-Născătoare căci toate cele cerute, se vor da nouă. Se cuvine însă ca înainte de toate acestea, în acest prealuminat praznic dimpreună cu îngerul cu binevestire să o proslăvim: „Bucură-te ceea ce ești plină de dar“. Iar lui Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt mărire în vecii vecilor. Amin.

Pr. Petru Turlici

FII AI LUMINEI.

„Fraților, ca fii ai Luminei să umblați...“ (Sf. Ap. Pavel)

1. Încă de când ca mic școlar de învățământ primar, undeva departe, în Banatul meridional, potrivit cu buna tradiție moștenită, păstrată și astăzi în părțile acelea, ceteam „Apostolul“ la sfânta Liturgie, în biserica de pe coasta împănată cu tei și cu salcâmi, mi-a rămas vie în memorie, pe melodia lin cadentată de vocea argintie a copilului, învățătura sf. apostol Pavel către credincioșii din Efes:

„Fraților, ca fii ai Luminei să umblați!...“
Fii ai luminei!...

Fără a-mi fi putut da seama, atunci, de adâncimea acestui cuvânt magic, mă impresionă icoana și răsnetul lui, prin punerea în contrast cu întunericul, în stihurile următoare:

„... Și să nu vă dedați la faptele cele urâte și sterpe ale întunericului!“

Așa înțelegeam mai ușor tâlcul îndemnului apostolic și par'că mi se schița, de foarte departe, misteriosul dualism dintre lumină și întuneric, ziuă și noapte, simboluri generatoare de Bine, de Rău, întrezărite de însăși plâpânda noastră intuiție de elevi minori: din noapte,

din beznă, pândeau toate relele, de cari ne îngrozeam noi, copiii; iar ziua, soarele, lumina, căldura erau fântâna desfătărilor cari ne încântau existența: joacă, hoinăreală, scaldă și toate plăcerile copilăriei săltărețe.

*

2. Când apoi, după mulți ani, în timpul războiului trecut 1916—1918, în Moldova generos primitoare m'am găsit, ca adult, în mijlocul copiilor-cercetași ai României pribegiți de acasă în râvna lor entusiastă de a urma stindardul Țării retras în fața invaziei, de câte ori priveam, înduioșat, cetele lor luminoase peregri-nând avântat pe drumuri necunoscute și activând inimos, înțelept, harnic și devotat, neosteniți în slujba binelui obștesc, ca sanitari, curieri, furieri, polițiști, grădinari, plugari și codreni, săritori la ori ce treabă utilă, fie în preajma unităților militare în refacere, sau la spitale și ambulante, în gări, la primării și depozite, fie în coloniile de lucru cari îi adăposteau: nu știu prin ce asociație de idei mi-a răsărit spontan, în conștiința emoționată de mărturia zilnică a virtuții lor docile, profilată pe viziunea propriei mele copilării înstrăinate, cuvântul inspirat al apostolului Pavel: „*Fii ai Luminei!*...”

Odată, la un moment de mulțumire supremă ce am avut de pe urma celor cari, departe de părinții lor și de vatra natală, ca cercetași și ca școlari deopotrivă, cu neasemănată râvnă se îndeletniceau în ascultare și în hărnicie sub ochii mei în colonia dela Solești-Sculeni, — cămin al cohorții „Păstorul Bucur” din București dar ocrotind cercetași refugiați din toată țara și din Bucovina și Ardeal, împreună cu Moldovenii veniți de acasă anume pentru a face școală comună cu noi pribegii, — i-am apostrofat cu acest epitet de vibrație magică: Voi, „*Fii ai Luminei!*”, și i-am văzut impresionăți până la lacrimi, mândri — satisfăcuți de înalta răsplătire spirituală, ce li-am dat. Iar la o șezătoare li-am explicat originea divinului îndemn apostolic și înțelesul lui revelator, așa cum mereu revine, ca un refren de melodie cerească în învățăturile date de Apostolul Pavel în Epistolele sale.

Pătrunși de emoție, cercetașii noștri cu atât mai zelos stăruiau să rămână vrednici de înalta comparație sacră, a cărei evocare revenea adeseori între noi, drept culminare a celor mai nobile îndemnuri la demnitate și la virtute: „*Fraților, ca fii ai luminei să umblați!*”

După ce la Sculeni pe Prut ne-am putut înjgheba o așezare mai statornică, apelul apostolic a fost înscris pe peretele de onoare al

sufrageriei care servea și drept sală festivă, strălucind alături de alte sentenții de aceeași nobleță, prinse în litere decorative foarte frumoase desenate de talentatul nostru elev și cercetaș bucureștean *Dumilru Trăilă*, căzut eroic la Odesa în toamna anului 1941.

*

3. Sunt convins că, oriunde s'ar găsi ei, cercetașii români de atunci, acum bărbați în floare, *nu au uitat și nu vor putea uita niciodată* luminosul îndemn biblic dat de sfântul apostol „fiilor luminei”, și care e ca o culminare în spiritualitate a tezaurului de îndrumări generoase cuprinse în *Legea Cercetașului*, însușită de când erau copii și de atunci mereu prezentă în conștiința lor, ca o prețioasă busolă de orientare spre idealurile sfinte, spre principiile eterne. Legea să continue a le lumina judecata în pragul tuturor hotărârilor mari, în viața lor publică și privată deopotrivă.

Fericit de a mă afla în mijlocul lor și acuma, când din nou „zilele rele sunt” pretutindeni în lume, cu încredere în calitățile și virtuțile lor deprinse încă din prima tinerețe, nu mă indoiesc, că bunii camarazi cercetași de astăzi vor primi cu aceeași emoție, ca odinioară în Moldova eroică, îndemnul sacru al Apostolului, și pe care cu aceeași seninătate înduioșată îl repet la acest loc, pe seama tuturor:

„*Fraților, ca fii ai luminei să umblați! Și să nu vă dați la fafetele cele urâte și sterpe ale întinericului! Iar rodul luminei e bunătatea, dreptatea, adevărul!*”

„*Fructus enim lucis est in omni bonitate et justitia et veritate!*”

Așa să ne ajute Dumnezeu, o, scumpi fii ai luminei!

Prof. Const. Nedelcu

Preot la datorie.

Originea mea etnică, credința mea ortodoxă și funcția de azi, mă pune mereu în legătură cu conducătorii firești ai satelor noastre cărășene.

De câte ori mă deplasez, în vreo comună pentru a-mi exercita funcțiunea, îmi place să mă interesez și felul cum își achită oamennii datoriile lor morale — sufletești — și nu de rareori îmi este dat să mă întâlnesc cu foști colegi de liceu, vechii prieteni cari azi au în grija lor sufletele enoriașilor unei parohii, fapt ce mă bucură mult mai ales când în unele

ca aceste sate, constat că prietenul meu, prin activitatea lui pastorală, ese din comun.

Ceace m'a uimit mai mult, considerând timpurile excepționale prin care trecem, când nici forța publică nu poate obliga sută la sută, este faptul ce-l înșir mai jos:

„La începutul lunii Octomvrie 1943, mă găsesc în delegație la Ramna. Știind că această parohie timp de un an era fără preot titular, întreb pe agentul subaltern dacă a venit preot în sat: Îmi răspunde cu da și totodată îmi cominecă și numele.

Aflu deci, că aci a fost numit un vechi prieten, cu care în Topolovățul-mare, timp de 7 ani, am făcut multe, bune și folositoare prosperării satului, și m'am grăbit să-l văd și să-l întreb, cum de a ajuns aci?

L-am găsit pe prispa viitoarei case parohiale, singur, gândind și socotind pe un petec de hârtie.

Ce faci, frate? — Ia mă socotesc cum ași putea și cât mi-ar trebui să gat casa asta, că mi-aș aduce familia și n'am unde a o așeza, îmi răspunde prietenul. Bine, dar ai tu bani pentru așa ceva. Da, am. 50.000 lei are biserica; eu am 70.000 lei, eu am vândut vaca și vițeei și porcii, că aci n'aveam unde îi aduce și apoi are și satu.

Dea Dumnezeu să poți face ceva, numai eu nu cred. Lucrarea asta zici că te costă circa 600.000 lei și tu nu ai decât 120.000 lei și Rămnenții îs oameni răi, dela ei nu scoți tu bani.

Să încercăm, îmi răspunde și vorbind altele, necazuri personale, despre cele petrecute, aducându-ne aminte și de vremurile bune, ne-am despărțit zicându-mi: „Dacă la Crăciun nu sunt în casă, demisionez din preoție“.

Am plecat, gândind în mine: „El vrea să-racul, dar cine a mai pomenit să termini o casă cu 5 încăperi, care are numai zidurile și acoperișul, să faci și transformări dărâmand ziduri și clădind altele (că nu-i convenea prietenului, planul zidirii) când suntem în Octomvrie cu iarna la ușă și n'ai nici bani!!?“

În 16 Februarie a. c. am ajuns iară la Ramna. Ce face popa vost'? întreb pe agent, fiind și notarul de față. Face bine. A terminat casa, și-a adus familia și-și caută de treabă. Chiar acu fu aci, invitându-ne să contribuim la un rând de odăjdii negre, pe care vrea să le aibă pe postul mare.

Alerg grăbit. Acasă era sora preotului cu un copilăș. Preoteasa în școală (doamna e învățătoare) și preotul prin sat să adune bani

pentru acoperirea cheltuelilor făcute cu terminarea casei parohiale.

Bucuria împreunată cu mirare nu se poate așterne pe hârtie. Curiozitatea însă m'a făcut să-l întreb cum a făcut?

Iată mărturisirea lui, pe care bine am ținut-o în minte:

— „Încă înainte de instalarea oficială, după ce le servisem și am cuvântat în Dumineca primă, am stat de vorbă cu comitetul bisericesc și le-am zis: „Iată eu sunt numit la voi și n'am casă parohială. Unde voi locui?“ Unul zice: În casa jidanului. Hai să o vedem. Casa necesita o reparație de cel puțin 100.000 lei, ca să fie locuibilă. Văzând, am azis: Decât să cheltuim 100.000 lei cu casa jidanului, mai bine ne apucăm să o terminăm pe a noastră. Zece au fost pentru și cinci contra. Am fixat 6 echipe, din câte doi consilieri și fiecareia i-am dat câte o listă de subscripție și i-am trimis în sat. Mi-au adus seara 27.000 lei. N'am descurajat. Le-am spus că mâne ne apucăm de lucru. Cu cele 27.000 lei, plus banii mei, am trimis după var și scânduri.

Apoi după nisip și pământ. Salahori din sat, benevol n'a vrut nimeni. Am angajat cu plată, precum și 4 maeștrii din sat, cu 700 lei la zi.

Lucrul s'a început. Nimeni nu vrea să creadă în terminarea lui. Eu eram nelipsit; ba într'o seară ajutând unui căraș să-și întoarcă trăsura, am căzut în groapa cu var stins, până'n gât. M'a scos bietul om și nu știa să plângă sau să râdă. Am răs totuși amândoi...

Cu peripeții și într'u necazuri de tot felul, am ajuns cu tencuiala terminată și plafonul tencuit. Urma poditul camerilor și tâmplăria. Banii s'au terminat. O nouă ședință cu comitetul.

Din sat banii se scot greu că nu și-au valorificat bogăția (țuica). Un membru al consiliului parohial Iosif Meza zice: „Pentru că să nu ne facem de rușinea lumii și să nu rătăim uniții de noi, că nu ni-s vrednici să facem o casă la preot, eu mă duc la bancă și i-au pe averea mea 100.000 lei și-i dau împrumut ca lucrarea să nu stea. Și noi îi girăm, zice Petru Drăgoescu și Ion Belcea.“ Așa s'a și făcut. Păr. protopop al Bocșei a mijlocit la bancă și banii i-am primit la rezezeală.

Dar s'au gătat și aceștia. Alți oameni s'au ivit: Dumitru Achim cu 25.000 lei și Iosif Peptenaru cu 40.000 lei. Ne-au împrumutat și lucrarea s'a terminat.

În 21 Decemvrie, mi-am mutat mobila din casa culturală în casa parohială și la Crăciun s'a făcut serbare culturală în casa culturală aducându-ne un nou venit pentru casă de 30.000 lei.

Acum umblu prin sat să adun bani ca să acoperim datoriile. Astfel în două luni și două săptămâni am făcut o lucrare de 426.000 lei, urmând ca să mai complectăm în timp și ce mai e de lipsă.

Am acoperit până acum o parte din datorii și am nădejdea că până la 1 Aprilie, când voi da socoteală celor mai mari, de ce am făcut, cerând aprobare și descărcare, voi fi la rând cu toate.

Bazat pe dragostea lor și în virtutea cuvântului stăruitor cu care au fost îndemnați zilnic „cu vreme și fără de vreme” s'a făcut cece s'a făcut și dacă Dumnezeu ne ajută, vom termina și monumentala Casă Culturală precum și renovarea generală a bisericii, tot așa, precum și altele.

Doresc ca prin aceasta să mulțumesc pe deplin pe P. S. meu Stăpân care m'a primit în împrejurări grele.

Nu pot trece ușor cu vedere, această faptă, ce ese din comun, fără ca să nu o pun pe hârtie, pentru că merită a fi cunoscută, pentru mulțumirea celui ce a săvârșit-o și imbold pentru alții.

Acest preot, neobosit, deși multe a pățimit și prea de vreme, cu toate că păstorește din belșug spre mulțumirea tuturor, judecă pe cei împlicinați cu părintească dragoste. (din 34 cauze intrate la Sfatul de împăciuire, nici una n'a ajuns mai departe). Zidește, împodobeste, e tată de familie, totuși mai are timp să se pregătească și pentru susținerea tezei de licență la facultatea de teologie, după ce în vara anului trecut a luat bacalaureatul și în toamna anului celui-lalt, diploma de notar.

Dea Domnul ca toți preoții noștrii să fie buni și harnici și atunci Biserica noastră se va ridica pe culmile cele mai înalte ale sfințeniei.

Eu am prezentat, fără laudă, „pe preotul cel cu adevărat după rânduiala lui Melhisedec“.

I. Tăpârdel, licențiat în drept.

Conferința preoților din tractul protopresbiteral „Biserica albă“

În ziua de 8 Martie a. c., s'a ținut, în comuna Ilidia, conferința preoțească tractuală, în sesiunea de primăvară, a preoților din protopiatul istoric al „Bisericii albe“.

Programul s'a executat după cum urmează:

La ora 9 dim. se săvârșește — în sobor — Sf. Liturghie, a darurilor mai înainte sfințite, căreia i-a premers mărturisirea tuturor preoților — de către duhovnicii tractului preoții, Aurel Popoviciu din Potoc și Gh. Danescu din Berliște.

Pontifică Păr. protopop Ioan Orăvițanu.

La priceasnă a predicat preotul Gheorghe Runcan din Nicolinți, despre: Mărturisire și Împărtășire“.

Nemijlocit urmează împărtășirea preoților.

Moment de adevărată reculegere și înălțare sufletească, a fost prezentarea în fața Sf. Altar — cu părțica ruptă din Sf. agneți, în tremurul mâinilor încrucișate, și'n așteptarea smerită a jertfei mielului lui Dumnezeu, — de către cei prezenți.

Pe lespezile reci ale soleei, se pleacă genunchii smeriți și'n gândul cucernic, așternut în rugă, se urzește apropierea de Celce a ridicat păcatul lumii...

Sunt momente covârșitoare, momente în cari fiorul stânt răscolește întreaga ființă, transformându-o într'o strună încordată...

În desăvârșită ordine — după otpustul Sf. Slujbe — preoții în frunte cu protopopul se retrag în școala primară.

Aci, Prea Cuc. protopop, în prezența membrilor, declară conferința de primăvară a tractului deschisă.

Se trece la ordinea de zi:

Păr. protopop Ion Orăvițanu, plecând dela cuvintele psalmistului: „Pune Doamne strajă gurii mele și gard de apărare împrejurul buzelor mele“, desvoltă un minunat eseu, vizând un întreg complex de realități, strâns legate astăzi de viața preoțească.

Conferința bine documentată, și-a atins în întregime scopul.

Se dă cuvântul preotului A. Gh. Mihailoviciu din Sasca-română și apoi pr. Iancu Tilca din Mircovăț, cari ambii cetesc conferința: „Activitatea preotului în cadrele activității Consiliului de Patronaj“.

După cetirea lucrărilor și reflexiile preoților Șt. Gâru din Rusova-veche și Ștefan Ania din Ilidia, păr. protopop sintetizând discuțiile declară că ambele lucrări sunt reușite.

Programul exhaureat, păr. protopop face mai multe comunicări oficiale.

Se propune expedierea unei telegrame P. S. Sale Păr. Episcop Veniamin, propunerea este primită cu imnul de supunere și devotament: „Întru mulți ani, Stăpâne“.

Deasemenea se hotărăște trimiterea unei telegrame păr. Dr. Iacob Crețu, numit consilier referent la Consiliul eparhial.

Propuneri mai face și preotul A. Gh. Mihailoviciu, cu privire la drepturile sf. biserici de a folosi imobilele fostelor asoc. sectare, astăzi prinur'o dreaptă măsură a guvernului, desființate.

Propunerea se ia la cunoștință.

La ora 1 1/2 p. m. se servește o agapă la oficiul parohial, după care într'o atmosferă de sinceră frățietate și reculeși sufletește — după sf. împărțășire — preoții iau drumul parohiilor lor.

Pr. a. Gh. Mihailoviciu

*

În ziua de 10 Martie a. c. a avut loc în comuna Moldova Nouă, conferința preoțească tractuală de primăvară cu preoții din Valea Dunării.

Prezenți P. O. Ioan Oravițan, protopop, preoții: Vasile Blașiu, Constantin Popescu, Arsenie Golumba, Macu Cuzmanovici, Rusalin Simeria și ier. Navcratie Ghindea.

La orele 9 a avut loc mărturisirea preoților de către duhovnicul Vasile Blașiu. La orele 10 s'a celebrat în sobor Liturghia înainte sfințită. În decursul Liturghiei s'au împărțășit preoții, impresionând adânc pe credincioșii prezenți în număr foarte mare la sf. Liturghie.

La priceasnă a ținut o meditație despre mărturisire și împărțășanie ier. N. Ghindea. La finea Liturghiei a predicat păr. protopop Ion Oravițan.

La orele 11 și 1/2 a avut loc conferința publică la care a participat un număr apreciabil de intelectuali și credincioși. Conferința se deschide prin cuvântul păr. protopop, care îndeamnă preoții la muncă stăruitoare în via Domnului.

Conferința preotului Arsenie Golumba despre „Activitatea preotului în cadrele activității Consiliului de Patronaj“ a fost ascultată cu viu interes de către preoți și asistență.

La orele 2 conferința se încheie urmând masa comună.

Pr. M. Cuzmanovici

PENTRU ZIDIREA SF. BISERICI DIN BERZOVIA-JIDOVINI

În parohia noastră Jidovini s'a pornit o laudabilă mișcare pentru zidirea unei biserici noi.

La apelul preotului au răspuns cu însuflețire o seamă de locuitori, între cari dl. Const.

Theodoru, cu o sumă frumoasă, de 100.000 Lei, însoțită de scrisoare pe care o și publicăm:

Cucernice părinte și cinstit comitet parohial,

Prin vrerea atotputernicului, cu 8 ani în urmă, în împlinirea datoriei mele de slujitor al Statului, mi-a fost hărăzit să poposesc în unul dintre centrele istorice ale Neamului nostru, anume: „Castrul Berzovis“ pe ruinele căruia s'a ridicat în veacuri, comuna Berzovia (Jidovini).

Demni de străbunii lor, băștinașii, prin buna lor stare culturală și materială, au făcut ca această comună să se numere printre comunele fruntașe ale județului Caraș, căruia aparține.

Totuși dacă în unele manifestări cu caracter național-religios ei au rămas mai în urmă decât alți fii ai Neamului, nu trebuie să-i ocărăm, căci vina nu-i a lor, ci a concursului de împrejurări vitrege, în care ei s'au desvoltat.

Așa se explică de ce cu toată tăria credincioșilor-comunitatea bisericească n'a putut până acum să-și zidească un sfânt locaș de închinare demn de ceiace sunt

Din mila lui Dumnezeu, le este dat celor trei generații: tineri, maturi și bătrâni să îplinească, în aceste, timpuri de grea încercare pentru Neamul nostru, dorința arzătoare de a zidi un nou locaș sfintei noastre biserici ortodoxe-române din Berzovia, sub acoperământul căreia, strânși uniți, în nemărginită credință, să păstrăm trează conștiința neamului nostru de români, ridicat și călăuzit de veacuri prin Sfânta Cruce.

În împlinirea acestei năzuințe, ca un umil fiu credincios, și ca unul care în clipe de desnădejde m'am bucurat de marea bunătate a Atotputernicului Dumnezeu, prin harul ce l-a revărsat asupra casei și familiei mele, țin de datoria mea să vă rog a primi din partea familiei mele, alăturata contribuție de lei 100.000. (Unasutămii), spre a fi înglobată fondului ce ați creat pentru zidirea sfintei biserici ortodoxe române din Berzovia Carașului, asigurându-vă că nu-mi voi precupeți energia de a mă număra printre cei ce se străduiesc să îplinească această vie dorință de creștinească datorie.

Primiți vă rog, Cucernic e Părinte și Cinstit Comitet Parohial calda urare de izbândă în opera începută, precum și devotamentul personal ce v-il păstrez în împlinirea acestei opere;

Berzovia, la 30 Ianuarie 1944.

Constantin Theodoru

Directorul Așezământului pentru Ocrotirea Defectivilor din Berzovia jud. Caraș

Pe lângă această danie, au mai intrat și următoarele, demne de toată lauda: dela Gheorghe Grecu 50.000 lei, Gheorghe Ogârlaci preot 50.000 lei, Vasile Negru agricultor 40.000, Nicolae Chincia primar 20.000 lei, Nicolae Ogârlaci comerciant 35.000 lei, Achim Sest No. 238 15.000 lei, Achim Cucu funcționar la Primărie 10.000 lei, dl Subinspector Achim Grecu 10.000 lei, Dl. învățător Florescu 10.000 lei, Dl. Adam Folteanu 5.000 lei, Dl. Nicolae Benga 5.000 lei și Dl. Nicolae Pascu 5.000 lei.

Ș T I R I

CONSILIUL DE PATRONAJ. În zilele de 25 și 26 Martie a. a., va apela la inimile tuturor pentru a dăruia la ajutorul de iarnă pe seama soldaților și a celor lipsiți.

Neamul Românesc și-a făcut mărturia voinei sale de luptă nu numai ridicându-se din ruine, dar și luptând pentru drepturi și onoare, pentru cruce și dreptate.

El s'a reșezat astfel pe linia tradițiilor strămoșești de mândrie și de luptă.

Aceiași tradiție, însă, care, în timp de războiu și de bejenie aduna sub clepotnițe pe luptătorii Voevozililor, aduna în timp de pace pe săracii care așteptau sprijinul și ajutorul blândeței.

Să ne reșăsim și această tradiție creștină de milă și ajutorare a aproapelui.

Dați cu dragă inimă — căci darul vostru e dar ceresc.

Ctitorii învățământului nostru științific au fost în bună parte ardeleni și bănățeni. După cum a arătat deunăzi dl. prof. univ. Emil Pop, ei au plecat în trei roiuri spre Moldova. Din aceștia fac parte și următorii trei ardeleni, mai puțin cunoscuți: **Ștefan Emilian**, despre care nu avem prea multe date. **Ioan Pop** din Brașov, care luase parte și la revoluția din 1848 după care fugi în Moldova. Este fondatorul geometriei analitice și al geodeziei la noi. Ajunge tânăr profesor universitar în Iași, organizând cea dintâi facultate de științe românească. El organizează Universitatea după model apusean și fundamentează tradiția unei etici universitare la noi. Moare tânăr, numai de 36 ani, în 1865. **Ștefan Micle**, copil de țaran din Feleac, cu mari greutăți se susține la școală, bătătorind de mic copil drumurile Clujului. La 1858 ajunge și el profesor universitar la Iași. Acesta aduce cu sine o robustețe și optimism propriu păturei din care a eșit. Toți trei fac parte din acei neodihniți cărturari, organizatorii limpezi ai învățământului științific românesc, care tot mai mult se dovedește a avea baze solide și cu sorți de reală isbândă.

Ordinea preoților cari servesc și predică în biserica noastră Catedrală, în luna Aprilie 1944:

Duminică 2 Aprilie:

Protopop Gheorghe Vior, Protopop Teodor Roșca, Diac. Virgil Turcan și Diac. Dimitrie Băloni.

Predică: Protopop Gheorghe Vior.

Duminică Floriilor:

Ic. Stavfr, Prot. Romul G. Ancușa, Prot. Isaia Suru, Prot. Teodor Roșca, Pr. Cornel Pițigoi, Pr. Traian Dobromirescu, Diac. Dimitrie Băloni și Emilian Guliman.

Predică: Protopop Isaia Suru.

Joia Patimilor: listă specială.

Predică: Pr. Cpt. Ștefan Bololoiu.

Vinerea Patimilor:

La punerea în mormânt și seara la Prohod: P. S. Sa Episcopul Veniamin, cu un sobor de preoți.

Ziua I-a Invierii Domnului: La Inviere și la Sf. Liturghie servește P. Sf. Sa Episcopul Veniamin cu un sobor de preoți.

Predică: Sf. Sa.

Lunia ss. Paști: Listă specială.

Predică: I. P. C. Sa Arhim. Dr. Laurențiu Busuioc

Duminică în 23 Aprilie (Sf. Gheorghe):

Prot. Dr. Zeno Munteanu, Pr. Cornel Pițigoi și Pr. Traian Dobromirescu, Diac. Dimitrie Băloni, și Emilian Guliman.

Predică: Pr. Cornel Pițigoi.

Duminică 30 Aprilie:

Prot. Dr. Gheorghe Cotoșman, Prot. Teodor Roșca, Pr. Prof. Aurel Stupariu, Diac. Dimitrie Băloni și Iulian Lăzărescu.

Predică: Pr. Aurel Stupariu.

Regele Petru al Iugoslaviei s'a căsătorit luni în 20 Martie 1944 în Londra cu Princesa Alexandra a Greciei. Ziarele străine afirmă că această căsătorie din Londra ar complica și mai mult situația din viitor a Iugoslaviei.

Finlanda nu s'a înțeles cu Sovietele. Condițiile de armistițiu, propuse de Soviete Finlandei, nefiind acceptabile, parlamentul finlandez ca mare majoritate de voturi a încredințat guvernul să răspundă Rușilor că nu pot accepta oferta de armistițiu, propusă.

Vezuviul erupe din nou. De câteva zile Vezuviul a început să erupă, vărsând lavă enorm de multă. Martorii oculari afirmă că această erupție ar fi mai puternică de cât aceea din 1806, când vulcanul din apropierea Neapolului a fost ultima dată în fierbere.

Se caută pentru Reședința episcopescă un **valet**. Cuc. noștri preoți sunt rugați a ne recomanda un băiat conștiincios, cinstit și absolvent a cel puțin 4 clase primare. Se preferă unul care are stagiul militar satisfăcut și liber în prezent de obligații militare.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 1771 P. 1944.

C I R C U L A R Ă

către toate Oficiile protopopești și parohiile din eparhia ort. rom. a Caransebeșului

Facem cunoscut Oficiilor protopopești și parohiale din cuprinsul Eparhiei noastre că „Ajutorul de Iarnă” organizează în zilele de 25—26 Martie a. c. o colectă generală cu lozincă „Darul vostru e dar ceresc”.

Colecta se face în bani și are de scop strângerea unui fond pentru ajutorarea familiilor luptătorilor săraci și în general pentru asistența de războiu.

Ca și în trecut, Cucernicii noștri preoți vor da și de astă dată întregul lor concurs acestei prea nobile acțiuni.

La Praznicul Bunei Vestiri Cuc. Preoți vor îndemna pe credincioși să dăruiască cât mai mult, căci „Pe dătătorul de bunăvoie iubește Dumnezeu“. (2 Cor. 9, 7).

Caransebeș în 22 Martie 1944.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:
Pr. Petru Toma

CONCURS.

În baza ord. Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 7098 B. 1943, din 7 Decembrie 1943, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru ocuparea postului de paroh la parohia I-a, de clasa I-a, din comuna **Domașnea** cu filia **Cănicea**, protopresbiteratul Mehadii, cu reședința în Orșova, devenită vacantă prin pensionarea preotului Simeon Răzvan.

I Beneficii:

1. Sesiunea parohială, în întindere de 34 jugăre 490 stânjeni patrați, fânațe.
2. Venitele stolare uzitate.
3. Nefiind casă parohială, preotul ales se va îngriji singur de locuință.

II Îndatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini conștiincios datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nicio altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificația cerută pentru parohii de clasa I-a, precum și binecuvântarea P. S. Sale Păr. Episcop eparhial, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Domașnea, prin P. On. Oficiu protopresbiter al Mehadii cu reședința în Orșova.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a P. Cuc. protopresbiter tractual, în vreo Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea la cant, tipic și oratorie (predică), însă nicidecum în ziua de alegere.

Domașnea, din ședința consiliului parohial, din 6 Ianuarie 1944.

Președinte: 2—3
ILIE ADAMESCU, paroh

Secretar:
ION MILOȘ

În conțelegere cu oficiul protopopesic al Mehadii:
IOSIF CÂMPIANU, protopop.

CONCURS.

În baza ordinului Ven. Consiliu Eparhial ort. rom. din Caransebeș ddo 9 Noemvrie 1943, No. 6948 B. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană, pentru întregirea postului de preot în parohia de clasa III-a din comuna **Bucoveți**, devenit vacant în urma pensionării preotului Alexandru Popovici.

I Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 32 jug. cad.
2. Un intravilan în estensiune de 1600 stj.
3. De locuință se va îngriji nou alesul preot, fiind casa bisericii — fosta școală conf. — locuită de învățătorul dir.

II Îndatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorințele preoțești, a predica în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post — întrucât vor avea cvalificațiunea recerută pentru parohii de clasa III-a — precum și binecuvântarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop Eparhial să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Bucoveți, prin Prea Onoratul Oficiu protopresbiter ort. rom. din Faget.

Concurenții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștințare a Prea Cucernicului părinte Protopresbiter tractual în vreo Duminică sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorié, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Bucoveți, din ședința consiliului parohial ort. rom. ținută la 23 Ianuarie 1944.

Președinte:

ALEX. POPOVICIU, adm. par.

Secretar:

N. LAZARESCU

Nr. 643/1943.

În conțelegere cu Oficiul protopopesic
IOAN MUNTEAN, protopresbiter.

Nr. 1240 B/1944.

Acest concurs se aprobă cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decizului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respectiv 14 Aprilie 1914 Nr. 3028 B., ridicat și la valoare de concluz sinodal, cu concluzul Nr. protoc. 22/1914, precum și avându-se în vedere decisiunea Consistorului mitropolitan Nr. 258/1928 din 13 Nov. 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunei preoțești.

Caranseceș, din șed. Cons. eparh., ținută în 13 III 1944.

Episcop: 2—3

† **VENIAMIN**

Consilier-referent:

Prot. R. G. Ancușa

RĂSPANDIȚI ÎN POPOR

„**Lumina Satelor**“

DIN SIBIU

460 L e i a n u a l